

Programm „Kutsehariduse sisuline arendamine 2008-2013“

„Kutseõppeasutuste riikliku tunnustamise süsteemi loomine ja rakendamine“

JUHEND

ÕPPEKAVARÜHMA SISEHINDAMISE ARUANDE KOOSTAMISEKS

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimise koolimeeskondade koolitus

2014

ARCHIMEDES

ÕPPEKAVARÜHMA SISEHINDAMINE

- Õppekavarühma sisehindamisel ja akrediteerimisel toimub hindamine õppe- ja kasvatustöö toimivusele keskenduv **hetkevaates** ning õppe- ja kasvatustöö jätkusuutlikkusele keskenduv **arenguvaates** viie hindamisvaldkonna lõikes:

- 1) õppe- ja kasvatusprotsess;
- 2) eestvedamine ja juhtimine;
- 3) personalijuhtimine;
- 4) koostöö huvigruppidega;
- 5) ressursside juhtimine.

- Hindamise läbiviimisel järgitakse **hindamiskriteeriume**, hinnang hetke- ja arenguvaatele antakse nelja-astmelisel skaalal:

Hetkevaade

1. vastab nõutavale tasemele
2. pigem vastab nõutavale tasemele
3. pigem ei vasta nõutavale tasemele
4. ei vasta nõutavale tasemele

Arenguvaade

1. tagab jätkusuutlikkuse
2. pigem tagab jätkusuutlikkuse
3. pigem ei taga jätkusuutlikkust
4. ei taga jätkusuutlikkust

- **Õppe- ja kasvatusprotsessi** hindamisel lähtutakse järgmistest hindamiskriteeriumitest:
 - **Õppekavade (sh täiendusõppe õppekavade) koostamine ja arendamine lähtub huvigruppide vajadustest ja õppekavastrateegiast.**
 - **Õppe- ja kasvatusprotsessi korraldus ja arendus toetab õppekavade eesmärkide saavutamist** (õppekorralduse, sh praktika töökeskkonnas ja praktilise töö õppekeskkonnas korraldus ja hindamine; lõimingu toetamine õppekorraldusega; e-õpe; kutse andmine; dokumentatsiooni asjakohasus ja rakendumine).
 - **Õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimine ja selle arendus toetab õppija arengut kutseharidusstandardis määratletud õpiväljundite saavutamisel** (õppemeetodite lähtumine õpiväljunditest ning õppijate vajadustest ja eripärast; võtme- ja erialakompetentside lõimimine, arendamine ja hindamine; õppija arenguga seotud tulemused jm).
 - **Tugisüsteem ja selle arendus toetab õppijat** (õppija õpipädevuste, enesekohaste ja sotsiaalsete pädevuste arengu toetamine; hariduslike erivajadustega õppijate toetamine, sh tugisüsteem õpi- ja kasvatusraskustega õppijatele; täiskasvanud õppijate toetamine; õppija arengu analüüsimine, vajadusel individuaalse õppe rakendamine, sh VÕTA kasutamine).
- **Eestvedamise ja juhtimise** hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - **Õppekavarühma eestvedamine ja juhtimine on tõhus ning toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust** (aruandeperioodil toimunud põhjendatud muudatused õppekavarühma juhtimises; nõunike kogu, õppijate ja õpetajate kaasamine õppekavarühma juhtimisse; vastutusvaldkondade selge määratlemine; kommunikatsioon eri tasanditel; õppekavarühma tegevuse eesmärgistamine ja kooskõla üldise strateegiaga; panus kooli missiooni, visiooni ja strateegiliste eesmärkide saavutamisse, õppekavarühma juhtimise tagasisidestamine ja hindamine jm).
- **Personalijuhtimise** hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - **Õppekavarühma personal vastab nõuetele ning toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust** (arenguvestlused; personaliga seotud tulemused, sh kutsekvalifikatsiooniga õpetajad).
 - **Personali arendamine ja toetamine lähtub õppekavarühma hetke- ja arenguvajadustest** (personali enesehindamine; täienduskoolituse vastavus vajadustele; koolituste mõjususe; õpetajate meetoodiline ja haridustehnoloogiline toetamine; personaliarenduse tulemuste arvestamine õppetöös jm).

- **Huvigruppidega koostöö** hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - **Koostöö väliste huvigruppidega toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust** (huvigruppide ja koostöövaldkondade määratlemine, eesmärgistatud kaasamine, tagasiside kogumine ja arvestamine; koostöö praktikaettevõtete ja –asutustega, teiste õppeasutustega jm).
- **Ressursside juhtimise** hindamisel lähtutakse järgmistest kriteeriumitest:
 - **Ressursside juhtimine toetab õppekavarühma eesmärkide saavutamist** (sh finantsressursside juhtimine; materiaal-tehnilise ja infotehnoloogilise baasi asjakohasus ja otstarbekas kasutamine õppetöö eesmärkide saavutamiseks; õppekavade kaetus õppematerjalidega jm).
- **Õppekavarühma võtmetulemustena** võetakse hindamisel aluseks järgmised haridus- ja teadusministri 24. augusti 2010. a määrusega nr 49 „Koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja kutseõppeasutuste tegevusnäitajad“ kehtestatud kutseõppeasutuste tegevusnäitajad:
 - 1) riikliku koolitustellimuse täitmine ja õpingute lõpetamine;
 - 2) lõpetanute rakendumine tööturul;
 - 3) lõpetanute edasiõppimine;
 - 4) kutseeksami sooritamine;
 - 5) koolituse pakkumine sihtrühmadele;
 - 6) õppe tulemuslikkuse muud näitajad.
- Õppekavarühma aruanne on **sisend akrediteerimisprotsessile**, mille kaudu kool annab teavet **õppekavarühma kvaliteedi ja jätkusuutlikkuse** kohta.
- Aruanne **keskendub õppekavarühmale**, sh esitatud tulemused iga hinnatava valdkonna juures on **õppekavarühmapõhised**.
- Õppekavarühma aruanne **toob selgelt esile kooli ja õppekavarühma, sh ÕKR õppijate eripära** ning kuidas õppekavade arenduses, õppekorralduses ja teistes tegevusvaldkondades lähtutakse oma eripärast.
- Õppekavarühma **sisehindamine on meeskonnatöö**, aruande koostamisse on kaasatud **õppekavarühma võtmeisikud**.
- Aruande koostamisel järgitakse **analüütilist - PDCA pideva parendamise ringi**. Aruanne käsitleb **viimase kolme aasta tegemisi, tulemusnäitajaid ja trende**. Kui mingil põhjusel on vajalik pikema perioodi vaade, siis lisatakse asjakohane selgitus.
- **Hetkevaate kriteeriumites põhjendatakse - antakse sisu kriteeriumi hinnangule**. Õppekavarühm võtab vastutuse info õigsuse eest. Hindamiskomisjon peab saama vastuse, **miks on selline enesehinnang kriteeriumile antud**.
- **Arenguvaates** annab ÕKR hinnangu hindamisvaldkonna arenguperspektiivide kohta: **kas need tagavad õppekavarühma jätkusuutlikkuse ning pikaajalise edukuse?** Arenguvaade toob esile **olulisemad planeeritud arengusuunad ja -vajadused seoses hetkevaate hinnangute ning tulemusnäitajate analüüsiga**. Soovitav on lisada planeeritud parendustegevused, vastutajad ning seotus kooli arengukava või tegevuskavaga.
- Aruandes on olulised **tulemusnäitajate trendid, võrdlused oma eesmärkidega, kooli teiste ÕKR ja valdkonna teiste koolidega** ning nende põhjal tehtud järeldused, otsused ja otsuste mõju (mis kasu on olnud õppija, õppekavarühma või kooli kui õppiva organisatsiooni arengule).
- **Õppekavarühma aruanne on sisend kooli kui terviku sisehindamisele. Välishindamine - hindamiskomisjoni aruanne aga aluseks õppekavarühma ja kooli arengu planeerimisel ning pideval parendamisel.**

HEA ARUANDE TUNNUSED

- **Ausus** (kajastab tegelikku olukorda)
- **Loogiline ülesehitus, selge struktureeritus**
- **Analüütilisus**, st esitab tegevuste ja tulemuste *põhjus–tagajärg* seoseid
- **Mõistetavus** (tabelite või graafikute juures on selgitused/kommentaaris; andmed ja võrdlused on asjakohased ja segmenteeritud)
- **Informatiivsus, kontsentreeritus** (max 15 A4 lk)
- **Korrektus** (korrektsed nimetused, õiged terminid + stiil ja õigekiri, töötavad lingid)
- **Konkreetsus**; sõnastuselt neutraalne, täpne ja konkreetne (kes?, mida?, millal?)
- **Ühtse stiiliga** (läbivalt ühtne font ja laad, reavahe, läbiv täpp- või numberloendus)
- **Asjakohased viited ja näited**
- Nummerdatud leheküljed
- Lühendite selgitused

Õppekavarühma aruanne kui **visiitkaart - maine kujundaja** (huvigrupid, pidaja, HK liikmed, EKKA, hindamisnõukogu, HTM, kooli juhtkond ...)

(kooli nimi) (õppekavarühma nimetus)
ÕPPEKAVARÜHMA ARUANNE

I ÜLDANDMED

1. KOOLI ÜLDANDMED	
Koolijuhi ees- ja perekonnanimi	
Kooli kontaktandmed: aadress telefon e-post kodulehekülg	
Õppekavarühma kontaktisik	
amet telefon e-post	
Kooli lühikirjeldus ja eripära (lühülevaade ajaloo ja hetkeolukorrast, kooli arengukava peamised eesmärgid - kuni 1 A4) <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>struktureeritud tekst</i> ▪ <i>teksti sees on lingid olulistele dokumentidele kooli kodulehel (siin ja edaspidi)</i> ▪ <i>eripära on selgelt esile toodud</i> 	
Sisehindamissüsteemi lühikirjeldus <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>kooli SH süsteem ↔ ÕKR konkreetne tegevus ja vastutus</i> ▪ <i>Mille alusel? Kes? Millal? Mida?</i> ▪ <i>SH tulemuste kasutamine?</i> 	
Õppekavarühma aruande periood (õppeaastad) <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>õppekavarühma enesehindamise periood (vähemalt 3 viimast õa)</i> 	
Ülevaade õppekavarühma õppekavadest (sh täiendusõppe õppekavadest) 1) Mis aastast on õppekavarühma õppekavad rakendatud? 2) Andmed õppekavade kohta (nimetus, kutseõppeliik) ja lühidalt õppekavade õpiväljundid	
Ülevaade õppekavarühma õppijatest (sh täiendusõppes osalejatest) Andmed õppekavarühma õppijate kohta kolme eelneva aasta lõikes <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>sh õppijate eripära (HEV õppijad; vene õppekeelega grupid jms)</i> ▪ <i>töökohapõhised õppijad</i> ▪ <i>täiskasvanud õppijad</i> ▪ <i>...</i> 	
Ülevaade õppekavarühma personalist Andmed õppekavarühma personali (sh täienduskoolitusega seotud personali) nõuetele vastavuse ja vanuselise struktuuri kohta <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>asjakohane ja konkreetne ülevaade (mitte nimeliselt vaid kokkuvõtvalt)</i> 	

II ANALÜÜSIV OSA

Hetke- ja arenguvaate hinnangu lahtrise märkige skaala number, mis iseloomustab antud kriteeriumi toimivuse taset õppekavarühmas

<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="font-size: 2em; color: red; margin-right: 10px;">↑</div> <div> <p style="margin: 0;">Hetkevaade</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vastab nõutavale tasemele 2. pigem vastab nõutavale tasemele 3. pigem ei vasta nõutavale tasemele 4. ei vasta nõutavale tasemele </div> </div>	<p style="margin: 0;">Arenguvaade</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tagab jätkusuutlikkuse 2. pigem tagab jätkusuutlikkuse 3. pigem ei taga jätkusuutlikkust 4. ei taga jätkusuutlikkust
---	---

1. HINDAMISVALDKOND: Õppe- ja kasvatusprotsess	Hinnang 1
1.1. Õppekavade (sh täiendusõppe õppekavade) koostamine ja arendamine lähtub huvigruppide vajadustest ja õppekavastrateegiast.	HV nt 2
<i>Õppekavade koostamise protsess: sh enesehinnangu põhjendus - siin selgub, miks selline nr on antud?</i>	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toimunud muutused/areng 3 viimasel aastal ÕPPEKAVAREFORMI TULEMUSED ▪ Olulisemad tulemused 3 viimasel aastal ▪ Kooli õppekavades PIIRKONNA ERIPÄRA, REGIOONI VAJADUSED ▪ Miks just sellised valikained? ▪ ... 	
1.2. Õppe- ja kasvatusprotsessi korraldus ja arendus toetab õppekavade eesmärkide saavutamist (õppekorralduse, sh praktika töökeskkonnas ja praktilise töö õppekeskkonnas korraldus ja hindamine; lõimingu toetamine õppekorraldusega; e-õpe; kutse andmine; dokumentatsiooni asjakohasus ja rakendumine).	1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Moodulite järjestus?</i> ▪ <i>Õppetöögraafik?</i> ▪ <i>Praktilise töö korraldus</i> ▪ <i>Millal praktikale? Praktika pikkus?</i> ▪ ... 	
1.3. Õppe- ja kasvatusprotsessi läbiviimine ja selle arendus toetab õppija arengut kutseharidusstandardis määratletud õpiväljundite saavutamisel (õppemeetodite lähtumine õpiväljunditest ning õppijate vajadustest ja eripärast; võtme- ja erialakompetentside lõimimine, arendamine ja hindamine; õppija arenguga seotud tulemused jm).	2
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Täiskasvanute, töötavate õppijate õppekorraldus</i> ▪ <i>Kuidas on korraldatud praktika <u>planeerimine, seire ja tagasisidestamine</u></i> ▪ <i>Mida praktiliselt õpitakse ja kuidas seda hinnatakse?</i> ▪ <i>Elukestva õppe võtmepädevused ja nende hindamine?</i> 	
1.4. Tugisüsteem ja selle arendus toetab õppijat (õppija õpipädevuste, enesekohaste ja sotsiaalsete pädevuste arengu toetamine; hariduslike erivajadustega õppijate toetamine, sh tugisüsteem õpi- ja kasvatusraskustega õppijatele; täiskasvanud õppijate toetamine; õppija arengu analüüsimine, vajadusel individuaalse õppe rakendamine, sh VÕTA kasutamine).	1
<i>NB! Kõikide õppijate toetamine</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tõhususe ja mõjususe analüüs</i> 	
ÕPPEKAVARÜHMA TULEMUSTE ANALÜÜS: (5 kohustuslikku võtmetulemust) + MUUD OLULISED (konkursid, võistlused,...) <ol style="list-style-type: none"> 1) riikliku koolitustellimuse täitmine ja õpingute lõpetamine; 2) lõpetanute rakendumine tööturul; 3) lõpetanute edasiõppimine; 4) kutseeksami sooritamine; 5) koolituse pakkumine sihtrühmadele; 6) õppe tulemuslikkuse muud näitajad. <ul style="list-style-type: none"> - <i>segmenteeritud tulemusnäitajad ja nende dünaamika / trendid</i> - <i>võrdlus oma eesmärkidega</i> - <i>ÕKR väline võrdlus: kooli teiste ÕKR; valdkonnas omasugustega</i> - <i>järeldused ja kommentaarid</i> 	
Õppekavarühma arenguvaade antud hindamisvaldkonnas	AV nt 1
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LOOGILINE SIDUSUS HETKEVAATE HINNANGUTEGA (kuidas hoitakse taset; parendatakse?) ▪ ARENGUVAJADUS (Mis?) - PÕHJENDUS (Miks? Mille põhjal?) - PLANEERITUD TEGEVUSED (Mida?) - VASTUTUS (Kes?) - seotus AK/tegevuskavadega (Kus?) ▪ <i>olulisemad arengusuunad tulevikus</i> ▪ <i>konkreetsus, mõtteselgus - SMART reegel! (EI üldsõnalisusele, loosungitele ja deklaratiivsusele)</i> ▪ <i>õppekavarühmapõhisus (sh viited kooli strateegilistesse dokumentidesse, kus kajastub)</i> 	AV skaala!
2. HINDAMISVALDKOND: Eestvedamine ja juhtimine	Hinnang
2.1. Õppekavarühma eestvedamine ja juhtimine on tõhus ning toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust (aruandeperioodil toimunud põhjendatud muudatused õppekavarühma juhtimises; nõunike kogu, õppijate ja õpetajate kaasamine õppekavarühma juhtimisse; vastutusvaldkondade selge määratlemine; kommunikatsioon eri tasanditel; õppekavarühma tegevuse eesmärgistamine ja kooskõla üldise strateegiaga; panus kooli missiooni, visiooni ja strateegiliste eesmärkide saavutamisse, õppekavarühma juhtimise tagasisidestamine ja	

hindamine jm).	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Struktuur ja vastutusvaldkonnad: nende piisavus ja selgus?</i> ▪ <i>Kes eest veab?</i> 	
Õppekavarühma arenguvaade antud hindamisvaldkonnas	
3. HINDAMISVALDKOND: Personalijuhtimine	Hinnang
3.1. Õppekavarühma personal vastab nõuetele ning toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust (arenguestlused; personaliga seotud tulemused, sh kutsekvalifikatsiooniga õpetajad).	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Kas piisav ja jätkusuutlik?</i> 	
3.2. Personali arendamine ja toetamine lähtub õppekavarühma hetke- ja arenguvajadustest (personali enesehindamine; täienduskoolituse vastavus vajadustele; koolituste mõjus; õpetajate meetodiline ja haridustehnoloogiline toetamine; personaliarenduse tulemuste arvestamine õppetöös jm).	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Sisend koolituskavadesse?</i> ▪ <i>ÕKR vajadused?</i> ▪ <i>Kuidas uued tehnoloogiad jõuavad õpetajateni?</i> ▪ <i>Rahvusvaheliste koostööprojektide mõju?</i> 	
Õppekavarühma arenguvaade antud hindamisvaldkonnas	
4. HINDAMISVALDKOND: Koostöö huvigruppidega	Hinnang
4.1. Koostöö väliste huvigruppidega toetab õppekavarühma jätkusuutlikkust (huvigruppide ja koostöövaldkondade määramine, eesmärgistatud kaasamine, tagasiside kogumine ja arvestamine; koostöö praktikaettevõtete ja –asutustega, teiste õppeasutustega jm).	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Tulemuslikkus, näited</i> 	
Õppekavarühma arenguvaade antud hindamisvaldkonnas	
5. HINDAMISVALDKOND: Ressursside juhtimine	Hinnang
5.1. Ressursside juhtimine toetab õppekavarühma eesmärkide saavutamist (sh finantsressursside juhtimine; materiaal-tehnilise ja infotehnoloogilise baasi asjakohasus ja otstarbekas kasutamine õppetöö eesmärkide saavutamiseks; õppekavade kaetus õppematerjalidega jm).	
Õppekavarühma arenguvaade antud hindamisvaldkonnas	

III KOKKUVÖTTEV OSA

JÄRELDUSED ÕPPEKAVARÜHMA JÄTKUSUUTLIKKUSEST
<p>Jätkusuutlikkus - pikaajalise edukuse võime, mis on vastavuses valdkonna vajaduste ja püüdlustega ning vaatab perspektiiviga tulevikku: MIS SUUNAS ÕKR ARENEB?</p> <ul style="list-style-type: none"> - spetsialiseerumine - õppijale väärtuse loomine - keskendumine sotsiaalsetele väärtustele - paindlik reageerimine keskkonna muutustele - muutuste, uuenduste rakendamine põhineb sotsiaal-majandusliku olukorra ja kooli eneseanalüüsil <ul style="list-style-type: none"> ▪ KONKREETNE KOKKUVÖTLIK JÄRELDUS EELNEVA PÕHJAL ▪ <i>eelpool faktide ja näidetega kaetud; lähtub võtmetulemustest ja arenguvaatest</i>

NB! Enne aruande esitamist kooli juhtkonnale ja EKKAsse kontrollige, kas:

- on säilinud logo ja vorm; pealkirjas on olemas **kooli nimi** ja **õppekavarühma nimetus**
- kontaktandmed on õiged ja toimivad
- õppekavarühmade, õppekavade ja kutseõppeliikide nimetused on korrektsed**
- aruandesse lisatud **lingid ja viited kodulehele töötavad**
- kooli **kodulehel on kättesaadavad** nõutavad (õppekavad, moodulite rakenduskavad, kehtiv arengukava, õppekorralduseeskiri jt) ning aruandes viidatud **ajakohased dokumendid ja materjalid**

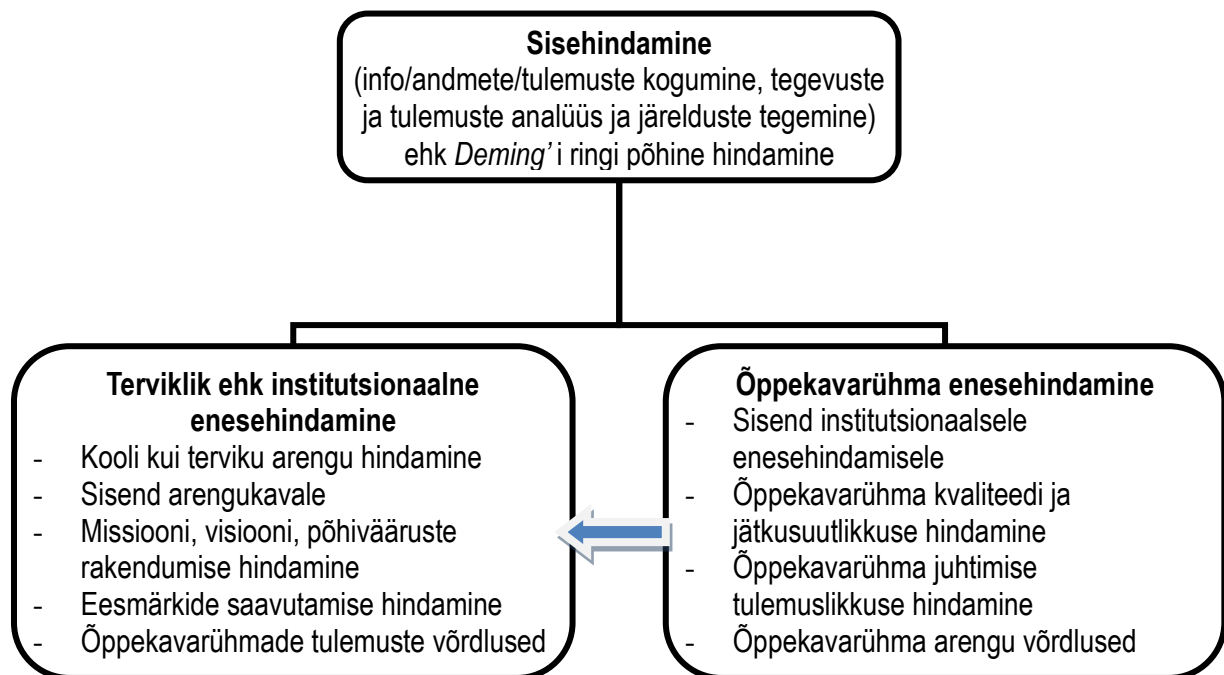
Kutseõppeasutuse seadus:

§ 19. Kooli sisehindamine

- (1) Koolis viiakse läbi sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õppijate arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng.
- (2) Kooli sisehindamisel analüüsitakse sisehindamise eesmärgist lähtuvalt õppekasvatustööd ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust. Sisehindamine on kooli arengukava koostamise alus.
- (3) Sisehindamise aruanne koostatakse vähemalt ühe korra kooli arengukava perioodi jooksul.
- (4) **Sisehindamisele tuginedes koostab kool õppe läbiviimise õiguse pikendamiseks õppekavarühma aruande.**

VAJADUS SISEHINDAMISE KORRALDUSE ÜLEVAATUSEKS

- Seoses õppekavarühmapõhise akrediteerimisega tekib koolidel vajadus üle vaadata oma sisehindamise korraldus ja sisehindamise käigus/tarbeks kogutav info. Oluline on kindlustada, et kooli sisehindamine võimaldaks lisaks terviklikule hindamisele ka **õppekavarühmapõhist hindamist ja tulemuste segmenteerimist**.
- Õppekavarühmapõhine sisehindamine saab alguse kooli kui tervikliku organisatsiooni hindamisest, näidates ära, kuidas loodud süsteemid võimaldavad koolil olla jätkusuutlik.

- Õppekavarühmapõhiselt kogutav info (statistilised jm andmed, tulemused) on sisendiks nii õppekavarühmapõhisele kui terviklikule kooli hindamisele.
- Väga oluline on määratleda, mis infot, andmeid, tulemusi on vaja koguda kooli kui terviku kohta ja mida õppekavarühmapõhiselt.
- Soovitav on ühtlustada ja määratleda õppekavarühmapõhised tulemusnäitajad nii, et kooli kui terviku hindamisel oleks võimalik võrrelda erinevaid õppekavarühmi omavahel.
- Sisehindamise läbiviimisel on soovitatav silmas pidada, et hindamisprotsessi läbiv fookus on **õppija kui isiksuse areng**.

ABI SISEHINDAMISE LÄBIVIIMISEKS JA ARUANDE KOOSTAMISEKS saab:

Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri kodulehelt: KUTSEKOOLILE
<http://www.ekka.archimedes.ee/kutsekoolile/koolitused>

Kokkuvõtted kutseõppe akrediteerimisest:

Kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimine - pilootvoor 2011

Kokkuvõte kutseõppe õppekavarühmade akrediteerimisest aastatel 2011-2013

HTM Välishindamise aastaraamatud

SA INNOVE koduleht **JUHENDMATERJALID**

<http://www.innove.ee/et/kutseharidus/oppe--ja-juhendmaterjalid/juhendmaterjalid>

Kutsehariduse kooliõppekavade koostamise ja arendamise käsiraamat
<http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/%C3%95ppe-%20ja%20juhendmaterjalid/kooliop-kasiraamat-veeb.pdf>

HTMi koduleht <http://www.hm.ee>:

- **Õppeasutuse sisehindamine I.** "Koolikatsuja 2006+" ekspertide ja töörühmade tegevuse tulemusena valminud metoodikaraamat, mis käsitleb sisehindamist laiemas, õppeasutuse arendamise kontekstis.
Õppeasutuse sisehindamine II. "Koolikatsuja 2006+" projekti ekspertide ja töörühmade poolt koostatud kogumik, milles käsitletakse sisehindamise konkreetseid teemasid.
- **Sisehindamise käsiraamat kutseõppeasutustele.** Nõu annavad Eesti kutseharidusvaldkonna kogemustega praktikud. Sellest käsiraamatust leiab näiteid erinevate hindamisvaldkondade käsitlemiseks ning juhiseid andmete kogumiseks ja töötlemiseks.
- **OECD ülevaade "Koolijuhtimise täiustamine".** Kogumiku „Koolijuhtimise täiustamine” 1. osas „Poliitika ja praktika“ selgitatakse, miks koolijuhtimisest on saanud võtmetähtsusega hariduspoliitiline küsimus ning esitatakse neli poliitilist hooba, mis üheskoos võivad kaasa aidata koolijuhtimise ja koolide tulemuste parendamisele.